

Veszélyhelyzeti indokolás

Mátészalka Város 2020-2024. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiójának jóváhagyásáról szóló előterjesztéshez

A határozat tárgya nem tartozik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében meghatározott azon esetek közé, melyeknél a Katasztrófavédelmi törvény a polgármester feladat-és hatáskörének a gyakorlását veszélyhelyzetben korlátozná.

„46.§ (4) Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási közzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint az önkormányzat a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában.

2015-ben Mátészalka Város Önkormányzatának Képviselő-testülete új Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiót hagyott jóvá, 2015-2019. időszakra vonatkozóan. 2020-ban szükségessé vált a 2015-ben elfogadott koncepció felülvizsgálata, újragondolása. A Mátészalka Városi Közlekedési Polgárőrség és az önkormányzat az Országos Polgárőr Szövetség Elnöksége által kiírt pályázaton kíván részt venni, ezért szükségessé vált a koncepció tervezettnél korábbi felülvizsgálata a pályázat benyújtási határidejének májusi lejárta miatt.

Mindezek alapján a határozatban való polgármesteri döntés az Mötv. 9. §-ában meghatározott jóhiszemű és megfelelő joggyakorlás elvével összhangban áll, a veszélyhelyzethez mérten is szükséges és arányos, nem haladja meg a veszélyhelyzetre való indokolt reagálóképesség feltételét biztosító mértéket.

Mátészalka, 2020. május 19.

Dr. Hanus Péter
polgármester

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Polgármesterétől
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358 Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 2606-1 /2020.

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testülethez – Mátészalka Város 2020-2024. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiójának jóváhagyásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Kormány a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát (2013-2023) 1744/2013. (X. 17.) határozatával fogadta el. A stratégiai dokumentumban megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján lehetőség nyílik arra, hogy javuljon a közbiztonság, csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma, csökkenjen a bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája, csökkenjen a gyermek és fiatalkorúak veszélyeztetettsége, csökkenjen az áldozattá válás veszélye, ugyanakkor az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelése hatékonyabb és teljesebb körű legyen.

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete elsőként 2006-ben fogadta el az önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2013-2015 időszakára vonatkozó intézkedési tervében a településbiztonság célterületen belül intézkedésként szerepelt az önkormányzatok ösztönzése a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiák kidolgozására, meglévő stratégiájuk felülvizsgálatára, korszerűsítésére.

A Képviselő-testület 2015-ben felülvizsgálta, aktualizálta a korábbi koncepciót és 74/2015. (V. 28.) határozatával jóváhagyta Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját.

Az ötéves időszak elteltével a koncepció felülvizsgálata szükségessé vált. Stratégiai célkitűzés, hogy Mátészalka biztonságos város legyen, feleljen meg az objektív biztonság követelményeinek és a lakosság elvárásainak.

A képviselő-testület a munkaterve szerint szeptember hónapban tervezte a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptió felülvizsgálatát elvégezni. A Mátészalka Városi Közlekedési Polgárőrség és az önkormányzat az Országos Polgárőr Szövetség Elnöksége által kiírt pályázaton kíván részt venni, ezért szükségessé vált a koncepció tervezettnél korábbi felülvizsgálata.

Mátészalka, 2020. május 19.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK .../2020. (.....) HATÁROZATA

MÁTÉSZALKA VÁROS 2020-2024. ÉVRE VONATKOZÓ KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI KONCEPCIÓJÁNAK JÓVÁHAGYÁSÁRÓL

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) számú Kormányrendeletében, 2020. 03. 11. napján 15.00 órától, Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása és a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

A polgármester

Mátészalka Város 2020-2024. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját a határozat melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Határidő: azonnal

Felelős: Dr. Hanusi Péter polgármester

Mátészalka, 2020.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Mátészalka Város
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója
2020-2024.

1. Bevezető

A közbiztonság olyan kollektív társadalmi termék, amely az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek hatósági intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességei és a vállalkozói piac nyújtotta szolgáltatások együtteséből alakul ki. Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása osztársadalmi igény és feladat. Az együttműködők gondolkodásának, cselekvésének középpontjában bűnmegelőzési szemléletnek kell érvényesülnie annak érdekében, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzete emelkedjen, az objektív biztonság kívánatos foka megteremtődjön, ami a település közbiztonságának stabilitásában realizálódik.

A településeken elkövetett jogsértések okai és feltételei között meg kell említeni a tágabb környezetbe tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó tényezőket. A közvetlenül befolyásoló szűkebb környezetben a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások, illetve a lakókörnyezet kialakítása is befolyásolja a bűnözés mértékét és minőségét.

Bűnmegelőzés alatt minden olyan intézkedést és beavatkozást értünk, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése és az állampolgárok biztonságérzetének javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést gerjesztő okok hatásának mérséklésével vagy az áldozattá válás megelőzésével.

1.1 A koncepció célja

Mátészalka Város Önkormányzata Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepciójának célja az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszéd elősegítése, megfelelő keret biztosítása a közös feladatok ellátására. Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a prevenció erősítését.

1.2 Jogszabályi környezet bemutatása

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint az önkormányzat a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában.

A Kormány a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát (2013-2023) 1744/2013. (X. 17.) határozatával fogadta el. A bűnmegelőzés új nemzeti stratégiáját a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács készítette elő. A Stratégia tartalmazza az első időszakra, tehát 2013-2015-re vonatkozó intézkedési tervet is. A stratégia tíz éves időtávja alatt két évente az intézkedési tervek felülvizsgálatra kerülnek, az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatóak, alapvetően

megváltoztathatóak, vagy törölhetőek. A Kormány 1585/2019. (X. 16.) határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2020-2021. évekre szóló intézkedési tervét.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2013-2015 időszakra vonatkozó intézkedési tervében a településbiztonság célterületen belül intézkedésként szerepelt az önkormányzatok ösztönzése a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiák kidolgozására, meglévő stratégiájuk felülvizsgálatára, korszerűsítésére. A 2020-21 évekre elfogadott intézkedési tervben szintén szerepel ez a feladat.

Mátészalka Város Önkormányzata már 2006-2010. időszakra vonatkozó rendelkezett Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióval. 2015-ben Mátészalka Város Önkormányzatának Képviselő-testülete új Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiót hagyott jóvá, 2015-2019. időszakra vonatkozóan. 2020-ban szükségessé vált a 2015-ben elfogadott konceptió felülvizsgálata, újragondolása.

1.3 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, konceptiókkal, helyi szabályozás

Mátészalka Város Gazdasági Programját 40/2020. (V. 4.) határozattal fogadta el Mátészalka Város Polgármestere. A program megfogalmazott jövőkép: Mátészalka térségi kereskedelmi és gazdasági centrum szerepe tovább erősödik, fenntartható, térségi szerepét erősítő közszolgáltatásainak és vonzó városi környezetének további fejlesztésével. Tematikus célok: Vállalkozásbarát Mátészalka, Szolgáltató Mátészalka, Fenntartható és Lokálpatrióta Mátészalka.

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 137/2015. (IX. 15.) Kt. számú határozatával fogadta el „Mátészalka Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját”. Az integrált településfejlesztési stratégia egy középtávú dokumentum, amelynek célja, hogy megalapozott stratégiai alátámasztást nyújtson Mátészalka 2014-2020 között tervezett fejlesztési elképzelések számára. Az ITS-ben megfogalmazott fejlesztések a 2015-2019. időszakra szóló Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiójában megfogalmazott feladatokkal, intézkedésekkel összhangban vannak. Ilyen tervezett fejlesztés pl. a városi térfigyelő rendszer fejlesztése, bűnmegelőzés támogatás-polgárőrség támogatása, hiányzó jelzőlámpás csomópontok kiépítése, külterületi kerékpárutak létesítése.

Mátészalka Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2018-ban fogadta el a képviselő-testület. A HEP-ben elfogadott intézkedések között a biztonságos közlekedés megteremtésére, a térfigyelő rendszer bővítésére, idősügyi konceptió készítésére irányuló intézkedések is megtalálhatóak, melyek a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióban megfogalmazott célok megvalósítását segíthetik elő.

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2001-ben csatlakozott a „Nemzeti Stratégia a kábítószer probléma visszaszorítására” című programhoz és döntött a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozásáról. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2015-ben megújította szervezetet, elfogadta szervezeti és működési szabályzatát. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének célja, hogy biztosítsa az összhangot a helyi szinten drogkérdésben érintett szervezetek és intézmények között, melyek a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazott célok megvalósítására törekcszenek.

A Mötv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzat alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Mátészalka területén a város lakóinak nyugalma, a közösségi, közhasználatú területek rendje, tisztasága, az életviszonyok rendezettsége, az egymást tiszteletben tartó magatartás megvalósulása céljából a képviselő-testület megalkotta a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 21/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendeletét.

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 14/2016. (V. 05.) önkormányzati rendeletében rögzítette, a közterületi térfigyelő rendszer létesítésének célját, kijelölte a közterületi térfigyelő rendszer üzemeltetőjeként, kezelőjeként a közterület-felügyeletet. A rendelet a térfigyelő rendszer telepítésének helyszíneit is rögzíti.

2. Helyzetelemzés

2.1 A település bemutatása

2.1.1 A város földrajzi elhelyezkedése

Mátészalka Magyarország észak-keleti szegletében, a megyeszékhelytől keletre helyezkedik el. A város fekvését tekintve az Észak-alföldi régióhoz tartozik, két (Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok) megyével egyetemben. A város vasúton és közúton egyaránt jól megközelíthető. Az M3-as autópálya Ór községig érő szakasza jelentősen megnövelte a város könnyebb elérhetőségét.

2.1.2 Demográfiai adatok

A város lakossága az elmúlt 10 évben csökkenő tendenciát mutat. A város népességszámának alakulását a következő táblázat szemlélteti:

Év	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Lakónépesség száma az év végén	17 557	17 436	17 216	17 086	17 318	17 144	16 978	16 902	16 864	16 532	16 576	16 387

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adatok)

A népesség korcsoportok szerinti összetétele tekintetében a népesség előregedésére utaló folyamatok rajzolódni kezdtek. A népesség számának időbeli alakulása mind a gyermekek (0-14 évesek), mind a munkaképes korú lakosság (15-59 évesek) számának és arányának folyamatos csökkenését mutatja, miközben a 60 év felettek száma és aránya folyamatosan növekszik.

Az állandó és a lakónépesség csökkenésében az elvándorlás is szerepet játszik. A népesség alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és a halálozások száma és ezek egyenlege is megszabja. Az utóbbi években – a 2015-ös évet kivéve – a halálozások száma meghaladja az élve születések számát.

2.1.3 Közlekedés

Mátészalka városa a Mátészalkai Járás központja. Fekvése a megyében keleti, a megyeszékhelytől, Nyíregyházától mintegy 50 km-re található. A városban található a megye két fontos főútja, a – Vaját Csengersimával összekötő – 49. számú másodrendű főút átkelési szakaszába itt torkollik bele a – Debrecen Mátészalkával összekötő – 471. számú másodrendű főút. A várostól nyugatra fut a M3 autópálya. A legnagyobb forgalmat az M3-as autópálya és a román határ között kapcsolatot teremtő 49. számú főút, valamint a 471. számú

főút bonyolítja Debrecen irányába. A 49. számú főút belterületi szakasza komoly tranzitforgalmat bonyolít.

Autóbuszos közösségi közlekedés szempontjából a hálózati lefedettség megfelelő, fizikailag minden település elérhető. A város közigazgatási területén belül 21 helyközi megálló található, a megállóval való ellátottság megfelelő.

Mátészalka regionális jelentőségű vasúti csomópont. A város belterületén 6 szintbeli vasúti keresztezés található.

A város területén 9 darab jelzőlámpás csomópont található nagy részük a 49. sz. főút mentén. A városban nincs körforgalmi csomópont. A városban a kerékpáros közlekedés nagyon elterjedt, melyhez a bel- és külterületi kerékpárutak építése is hozzájárult.

2.1.4 Közszolgáltatások

A Négy Évszak Óvoda egy központi és négy tagintézményből áll, ahol 25 csoportban végzik az óvodáskorú gyermekek nevelését, gondozását.

A Széchenyi Katolikus Óvoda, a Széchenyi István Katolikus Német Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda tagintézménye 2018 szeptemberében 3 csoportban kezdte meg működését. 2019 szeptemberétől már négy csoportban várja a gyerekeket.

A Képes Géza Városi Könyvtár 1952 óta áll az olvasók rendelkezésére, a város egyik patinás épületében az un. „Csizmadia-palotában”.

Szatmári Múzeum a térség összegyűjtött szellemi és tárgyi örökségének legrangosabb központja. A múzeumban található Közép-Európa legnagyobb szekér, kocsis- és hintógyűjteménye.

Mátészalkán 5 általános iskola működik, melyből 3 intézménynek egyházi fenntartója van. A városban zene és egyéb művészeti oktatás is folyik a Szatmár Alapfokú Művészeti Iskolában, amely művészeti iskolának valamennyi általános iskolában van telephelye. A városban 4 középiskola működik.

Mátészalkán a lakosság egészségügyi alapellátása 10 háziorvosi, 4 házi gyermekorvosi és 4 fogászati körzetben biztosított. Az egészségügyi szakellátásról a Mátészalkai Kórház gondoskodik, amely a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórházhoz tartozik.

Az Önkormányzat a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja gyermekjóléti és szociális szolgáltatásait, valamint a háziorvosi ellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást és a védőnői ellátást is.

A város kulturális életének legfontosabb szervezete a Mátészalkai Kulturális Nonprofit Kft., ami a Mátészalkai Szentpétery Zsigmond Kulturális Központ és Színház épületegyüttesének vagyonkezelője.

2.2 Mátészalka városra jellemző prioritások

A Mátészalkai Rendőrkapitányság illetékességi területéhez a mátészalkai és a csengeri járás 38 települése tartozik, melyek közül Mátészalka, járásszékhely településként a legnagyobb lélekszámú település.

A város közbiztonsága a térségben betöltött központi szerepe miatt nagyban függ a környező települések közbiztonságától. Az általános közbiztonsági helyzethez képest természetesen Mátészalka is rendelkezik bizonyos specialitásokkal. Bűnügyi szempontból specialitás a városban meglévő gazdasági potenciál, az üzletek, a vállalkozások, a várost körülölelő hétvégi kertek nagy száma, a város jellege miatti nagyszámú ingázó tanulói létszám.

Közlekedés szempontjából specialitás a városon áthaladó főútvonal, valamint a városban hozzájuk kapcsolódó nagy forgalmú mellékútvonalak.

Közrendvédelmi szempontból specialitás a nagyobb hétvégi szórakozóhelyek, valamint a városra jellemző lakótelepek, illetve a hozzájuk kapcsolódó garázssorok.

A városnak a térségben betöltött központi szerepe generálja a 24 órás rendőri lefedettséget, a társszervek, a polgárőrök, katasztrófavédelem és a rendészeti feladatokat ellátó személyek, közterület-felügyelők szoros együttműködését.

2.3 Mátészalka város bűnügyi és közbiztonsági helyzete

A közbiztonság védelme a rendőrség alapfeladata. A Mátészalkai Rendőrkapitányság munkáját, elért eredményeit a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetése évek óta kiválóan értékeli, Mátészalka város és vonzáskörzete közbiztonságának színvonala jónak minősül. A Mátészalkai Rendőrkapitányság nyomozáseredményességi mutatója 71,6 %, mely évek óta javuló tendenciát mutat. A Rendőrkapitányságon belül KMB Alosztály, Bűnügyi Osztály, Vizsgálati Osztály, Bűnügyi Technikai Osztály, valamint Csenger Rendőrőrs és Nagyegyed Rendőrőrs alegységek működnek.

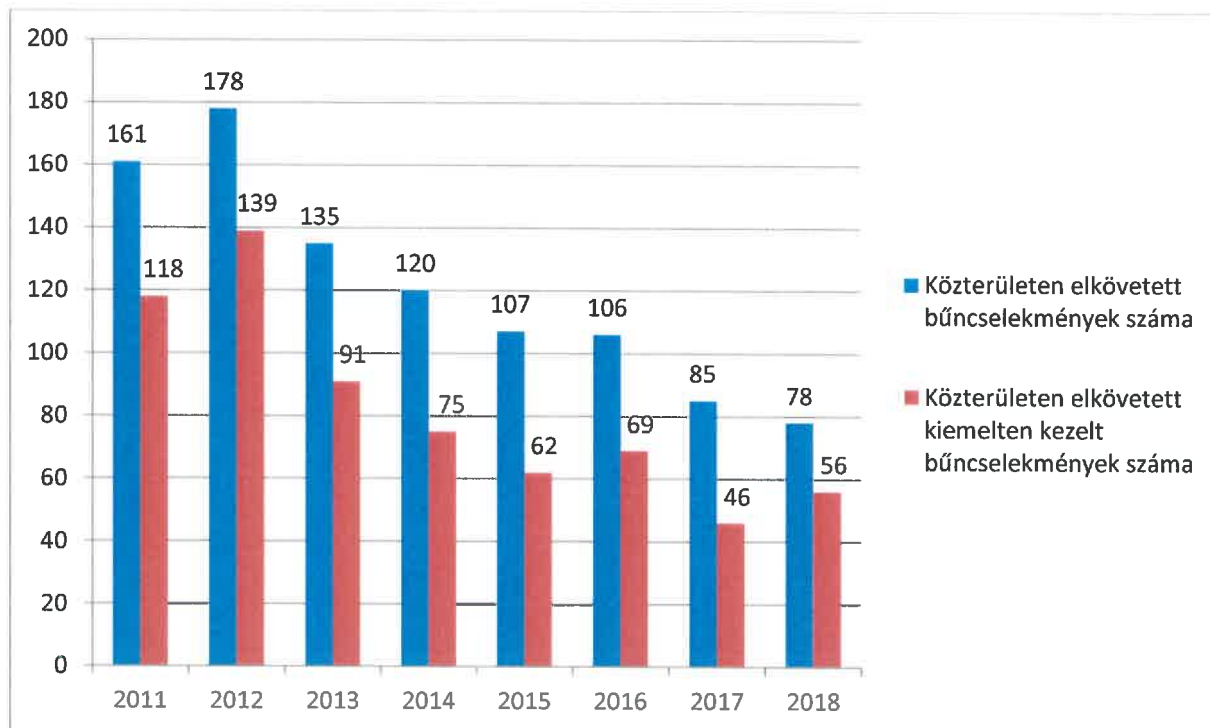
Mátészalka biztonságos város mind bűnügyi, mind közbiztonsági és közlekedési szempontból.

2.3.1 A regisztrált bűncselekmények száma és változása, a közterületen elkövetett bűncselekmények, valamint a közterületen elkövetett kiemelten kezelt bűncselekmények száma, változása a városban, főbb közrendvédelmi mutatók

Forrás: Mátészalkai Rendőrkapitányság

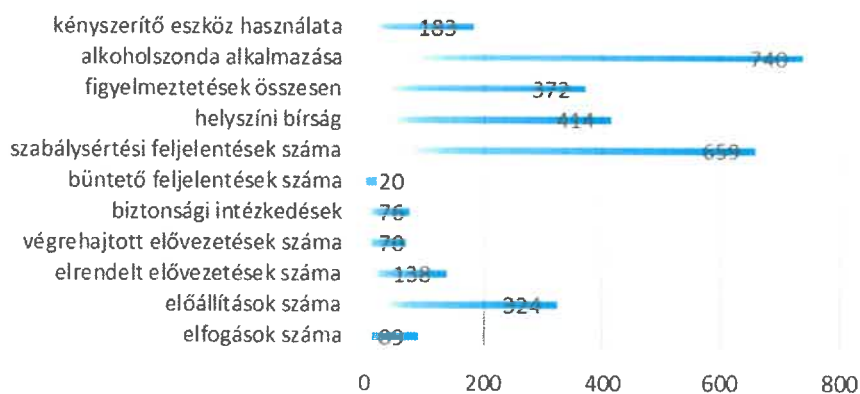
Fenti adatok alapján megállapítható, hogy 2014 és 2017 között folyamatos csökkent Mátészalka Város vonatkozásában a bűncselekmények száma, 2018-ban kismértékű növekedés mutatkozik. A szubjektív biztonságérzetet leginkább meghatározó cselekmények (közterületen elkövetett bűncselekmények, lopás, lakásbetörés) száma csökkenő tendenciák mutat.

Forrás: Mátészalkai Rendőrkapitányság

A közterületen elkövetett bűncselekmények számában 2012-től kezdődően csökkenő tendencia mutatkozik. A közterületen elkövetett kiemelten kezelt bűncselekmények száma az utolsó három évben ingadozik.

MÁTÉSZALKA VÁROSRA JELLEMZŐ FŐBB KÖZRENDVÉDELMI MUTATÓK 2017.

Forrás: Mátészalkai Rendőrkapitányság

Az ismeretlen elkövetővel szemben indított tulajdon elleni szabálysértésekben 47,14%-os felderítési eredményt ért el a rendőrség 2018-ban, mely kimagasló a megyében.

2.3.2 Az egyes bűncselekmények számának alakulása a kiemelt bűncselekmények körében

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
testi sértés	57	54	67	32	31
cserbenhagyások	0	3	1	0	1
garázdaság	40	28	37	22	11
lopás	228	204	153	128	113
lakásbetörések	42	23	15	11	3
rablás	5	2	1	0	0
kifosztások	1	16	3	6	6
zsarolás	3	3	4	1	1
rongálás	13	8	7	5	6

Forrás: Mátészalkai Rendőrkapitányság

A testi sértések elkövetésének többsége a szórakozóhelyekhez, illetve azok környékéhez köthető, döntő többségükben az alkoholos befolyásoltság is szerepet játszik. A lopások számának csökkentése a sikeres felderítő tevékenységhez, illetve a fokozott közterületi jelenlétnek egyaránt köszönhető. A lakásbetörések számának folyamatos csökkenése az emberek szubjektív biztonságérzetét egyértelműen növeli. A városra jellemző deriktum a bevásárlóközpontok, különösen a TESCO sérelmére elkövetett tulajdon elleni szabálysértések viszonylagos magas száma. Aggasztónak ítéli meg a rendőrség, hogy a szabálysértési értékre elkövetett lopások elkövetői közül magas a fiatalok aránya.

2.3.3 Közlekedésbiztonsági helyzet

A település közúti közlekedésében erősen érvényesül a 49. számú főút tranzitforgalma. A Mátészalkai Rendőrkapitányság kiemelt figyelmet fordít a belvárosi közlekedés rendjére, kerékpárosok és gyalogosok közlekedési moráljának javítására. A belváros közlekedési rendjének ellenőrzése során elsősorban a passzív biztonsági eszközök ellenőrzésére, a sebességhatárok betartására fordítanak figyelmet, a gyalogosok és kerékpárosok által elkövetett szabálysértésekre, illetve a sérelmükre elkövetett szabályszegések visszaszorítására. Rendszeresen egyeztetéseket, helyszínbemjárásokat szerveznek a forgalmi rend aktualizálása érdekében.

Mátészalka városban a perem részekre, valamint a zártkerti területekre szerveződött KMB csoport négy fővel látja el tevékenységét.

A város területén 6 járőrkörzet került kialakításra. Két gépkocsizó járőr és 2 gyalogos járőr útirányterv is készült. A járőr útirányokat a város területén úgy alakították ki, hogy azok egyrészt átfedjék a város egész területét, másrészt figyelemmel voltak a fertőzött területekre, ahol gyakrabban követtek el jogsértő cselekményeket. Folyamatos járőrszolgálatlal fenntartják az iskolák környékének közlekedésbiztonságát. A járőrállomány a város közrend-
közbiztonságának fenntartását kiemelt feladatként kezeli. A belváros és a bűnügyi leggyakrabban érintett szórakozóhelyek, bevásárlóközpontok, pályaudvarok ellenőrzését rendszeresen végrehajtják. 2018-ban kiemelt figyelmet kapott a MÁV és Busz-pályaudvar és környékének ellenőrzése, az utazó közösséget negatívan befolyásoló jogsértések, magatartások kiszűrése, az azokkal szembeni határozott és következetes fellépés.

A közlekedés biztonságának javítása érdekében minden héten sor kerül különböző típusú, előre megtervezett közlekedésrendészeti ellenőrzés megtartására.

A városban halálos közlekedési baleset évek óta nem történt. A személyes sérüléssel közlekedési balesetek számát az alábbi táblázat mutatja be:

	2016.	2017.	2018.
Személyi sérüléssel járó balesetek száma	40	34	43
súlyos személyi sérülés	12	12	12
könnyű személyi sérülés	28	22	31

Forrás: Mátészalkai Rendőrkapitányság

2.4. A közterület-felügyelet

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény új jogi alapokra helyezte a közterület-felügyeleti szervezetet. A törvény célja a közterületek rendjének és tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyron védelme, az e feladatok ellátásához szükséges szervezeti keretek megteremtése, az ezzel összefüggő közszolgálati feladatokat ellátó személyek jogállásának meghatározása. Az önkormányzat a közterület-felügyelet működtetésével megteremti az önkormányzat helyi rendészeti szervezetét, amely a jogszabályokban meghatározott feladatkörében a közrend fenntartásában és a bűnmegelőzési tevékenységben meghatározó szerepet tölt be.

Mátészalka város közterület-felügyelete a Mátészalkai Polgármesteri Hivatal Műszaki Irodája szervezeti egységként jelenleg 4 fővel működik. A Rendőrséggel közös feladatvégzés hivatalossá tételére 2013-ban jogszabály szerinti megállapodást kötött az önkormányzat a Megyei Rendőr-főkapitánysággal. A közterület-felügyelőknél nemcsak az a feladatuk, hogy a lakossággal betartassák a jogszabályokat, hanem figyelniük kell a város működése során felmerülő problémákat, így a balesetveszélyes helyzetek kialakulását, veszélyes járdaszakaszokat, utakat, engedély nélkül használt közterületeket, kivágott fákat, illegális hulladék lerakásokat, engedély nélküli hirdetések elhelyezését stb.

A szabálysértési jogszabályok meghatározzák azokat a cselekményeket, amelyek esetében a közterület felügyelő helyszíni bírságot szabhat ki. Ezen cselekmények esetében az alábbi esetekben járnak el:

- Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése: Ide tartoztak: Megállás, várakozás tilalma, záróvonal hatályán belüli várakozás, járdán történő megállás, várakozás, járműforgalom elől elzárt területen történő megállás, várakozás, nem a menetirány szerinti jobb oldalon történő megállás, várakozás, mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek jogosulatlan használata, behajtási tilalom megszegése, stb.
- Veszélyeztetés kutyával
- Csendháborítás
- Köztisztasági szabálysértés
- Robbanóanyaggal és pirotechnikai termékekkel kapcsolatos szabálysértések
- Tiltott szerencsejáték
- Közkerécs megsértése
- Veszélyes tárgyak elhelyezésével kapcsolatos szabálysértések
- Személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése, stb.

Bár a város területe nagy, igyekeznek minél több és nagyobb területet bejárni, a külterületi megfigyelések, valamint helyszínelések megvalósítása is fontos feladatuk.

A közösségi együttélés alapvető szabályainak betartását a közterület-felügyelő, valamint a Polgármesteri Hivatal illetékes köztisztviselője ellenőrzi; a szabályok megszegése esetén köteles a közterület-felügyelő a szükséges intézkedést megtenni a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megszegésének jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet előírásai szerint.

A közterület-felügyelet jó munkakapcsolatot alakított ki a rendőrséggel, katasztrófavédelemmel, NAV szakembereivel, a Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya munkatársaival, valamint a város mindkét polgárőr szervezetével.

2.5 Polgárőr-egyesületek

Két mátészalkai polgárőr szervezet, a Mátészalka Városi Közlekedési Polgárőrség és a REND-TEAM Mátészalkai Polgárőr Egyesület OPSZ tanúsítvánnyal és a főkapitánysággal kötött együttműködési megállapodással.

Az új polgárőr, a polgárőrsegről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény a közterületi járőrszolgálatot, figyelőszolgálatos és jelzőőri feladatokat tekinti alaptevékenységnek. A speciális polgárőr tevékenységek csak akkor végezhetőek, ha az egyesület a rendőrséggel együttműködési megállapodást köt.

A polgárőr egyesületek Mátészalka Város közigazgatási területén, a Mátészalkai Rendőrkapitánysággal kötött együttműködési megállapodás alapján a Rendőrkapitányság közlekedési illetékességi területén önkéntes tevékenységet kifejtő személyek munkájának összehangolásával elősegíti a közlekedési morál és közlekedési kultúra aktivitását, betartását, a bűnmegelőzés, a baleset-megelőzés és közrendvédelem szabályainak alkalmazását.

A polgárőrsegeknek jó a munkakapcsolata a rendőrséggel és a közterület-felügyelettel, tevékenységük során együttműködnek a rendőri szervekkel, az önkormányzattal. Kiemelt figyelmet fordítanak az iskolakezdés során jelentkező feladatokra. Rendezvények (egyházi események, ballagások, gyermeknap, kulturális programok, városi rendezvények, temető környéki szolgálat halottak napja időszakában, stb.) biztosításában, közlekedési balesetek helyszínének biztosításában, közös járőrszolgálatban, közlekedési akcióban, ellenőrzéseken vesznek részt.

3. Célok, prioritások

A településen élők szubjektív biztonságérzetének és tényleges biztonságának érdekében fontos, hogy az önkormányzat:

- felismerje, hogy személyi és vagyoni biztonság nélkül nem beszélhetünk szabadságról, a biztonságos környezetben élés alapvető emberi jog,
- felismerje, hogy a bűnözés megelőzése költséghatékonyabb megoldás, mint a bűncselekmények megtorlása,
- a biztonsági szempontok figyelembevételével alakítsa ki a településpolitikát (pl. településtervezés közlekedésbiztonsági intézkedések, közvilágítás, útkereszteződések biztonsági intézkedései)
- prevenciós rehabilitációs programok, előadások szervezése, koordinálása,
- a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználása,
- bűnmegelőzési – közbiztonsági programok megtartásának támogatása (pl.: helyiség biztosítása)
- közterület-felügyelet működtetése, megerősítése.

3.1 Célok

A személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása.

A közintézmények, környezeti értékek védelme.

A szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekményeknek a megakadályozása, visszaszorítása.

Vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása, a „besurranásos” lopások megelőzése.

A településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása.

A közterületek, parkok, játszóterek, sportparkok rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszerek kiépítése, a rendszer bővítése.

A közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása.

3.2 A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- a gyermekek, fiatal felnőttek
- időskorúak

A gyermekek és a fiatalok kiemelt kockázatú csoportot képeznek bűnmegelőzési szempontból, hiszen hiszékenyséjük, bizalmuk óvatlanságuk kiváló célpontjai egy-egy bűncselekménynek.

A gyermek és ifjúságvédelem területén elsődlegesen fontos szerepet játszanak az úgynevezett nevelési és kulturális színterek, amelyeknek elengedhetetlen szerepe van a fiatalok védelmében, a védelmi mechanizmusaik kialakításában, az erkölcsi normák közvetítésében, az emberré válásban, a jogkövető magatartás kialakításában. Ezek a család, a nevelési-oktatási intézmények és a hasznos szabadidő-eltöltés színterei.

A nevelés, az áldozattá válás veszélyeinek feltárása a családban kezdődik. A nevelési-oktatási intézményekben folyó bűnmegelőzésnek kettős célja van: az áldozattá válás megelőzése mellett az elkövetővé válás (iskolai zaklatás, iskolai erőszak) megelőzését is magában foglalja. A bűnmegelőzés fontos területe a hasznos szabadidő-eltöltés megteremtése. A kisközösségi – családi, iskolai hasznos szabadidő eltöltési – színterek nevelő hatásainak erősítésével csökkenthető a kallódó fiatalok csoportja. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése a bűnelkövetés felé sodródó és az áldozattá váló fiatalok számát csökkenti.

Kiemelt feladat az időskorúak védelme. Jellemző az idősebb korosztályra, hogy gyanútlan az idegenekkel szemben. Az időskorúak sérelmére jellemzően vagyon elleni (különösen lopás, betöréses lopás, csalás) bűncselekményeket követnek el. Ezen bűncselekmények helyszíne többnyire az idős ember otthona, illetve közterület (parkok, utca). Külön problématerületet jelent, amikor valamely hivatalos szerv vagy szolgáltató képviselőinek adják ki magukat a bűnelkövetők.

3.3 Beavatkozási területek

3.3.1 Közterületek biztonságának fokozása

Az önkormányzat több olyan intézkedést tett, beruházást hajtott végre, mely a közterületek biztonságát fokozza.

Az elmúlt évtizedekben jelentősen megváltozott a közúti közlekedés, lényegesen több az utakon a gépjármű, az utak zsúfoltabban, fokozottabb a balesetveszély. A település közúti közlekedésében erősen érvényesül a 49. számú főút tranzitforgalma. A 49. számú főúton található 7 forgalomirányító berendezés közül 5 forgalomirányító berendezés összehangolására 2015-ban sor került sor. A jelzőlámpák összehangolásával a városon áthaladó átmentő forgalom gyorsítását szerették volna elérni. Az Erkel Ferenc úti és a TESCO csomópont nincs kapcsolva a hangolt rendszerhez, mivel ezeken az útszakaszon a jelzőlámpás csomópontok között kijelölt gyalogos-átkelőhelyek találhatók, melyeknél ki kellene építeni a jelzőlámpás szabályozást. A lakosság kérésének eleget téve, közlekedésbiztonsági szempontokat is figyelembe véve az önkormányzat kezdeményezte a 49. számú főút belterületi szakaszán lévő közlekedési jelzőlámpák folyamatos üzemelését. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2020 januárjában folyamatos 24 órás üzemmódúra állította a forgalomirányító berendezések működését.

Az elmúlt években lehetővé vált, hogy Jármű és Nyírcsaholy településeken kívül Kocsord és Nyírmeggyes települések is megközelíthetőek kerékpárúton. Mátészalka-Kocsord települések között önálló, közút melletti kétirányú kerékpárút épült. A Mátészalkát Nyírmeggyessel összekötő külterületi kerékpárút kapcsolódik a Meggyesi úton már meglévő belterületi kerékpárúthoz. A környező települések tehát Ópályi kivételével kerékpárúton megközelíthetőek. Az önkormányzat a „Mátészalka bel- és külterületi kerékpárutak építése projekten belül a Mátészalka, Dózsa György u. – Mátészalka, Jármű utca (a 49. sz. főút mentén meglévő kerékpárutak összekötésével), a Kocsordi út és a Mátészalka Zöldfa utca (a 49. sz. főút és a 471. sz. főút kereszteződésétől, a 471. sz. főút – Zöldfa utca kereszteződéséig, meglévő kerékpárutak összekötésével) közötti kerékpárút szakaszt építését hajtja végre. A beruházás megvalósításának tervezett időpontja 2021-ben zárul le.

A városközpontban található Kölcsey park megújításakor a park környezetében 15 db képfelvevő került elhelyezésre.

Mátészalka Város Önkormányzatának Képviselő-testülete képviselő alap felhasználásaként két évben is a városi térfigyelő rendszer kiépítését finanszírozta. Az önkormányzatnak a közbiztonság és a bűnmegelőzés segítése, erősítése, az állampolgárok biztonságérzetének javítása, növelése, a jogsértések visszaszorítása, a közterületek rendjének elősegítése, az állampolgárok személyi- és vagyonbiztonságának, továbbá a magán és köztulajdon védelme a rendőrség bűnüldöző tevékenységének segítése, a közbiztonság, közrend biztosításában részt vevő hatóságok közötti együttműködés erősítése volt a cél a térfigyelő rendszer kiépítésével. A térfigyelő rendszer elemei 2016-ra 27-re emelkedtek. 2017-ben további 20 elemmel, 47-re bővült a térfigyelő rendszer elemeinek száma. A közterületi térfigyelő rendszert a közterület-felügyelet ellenőrzi és gondoskodik a jogszabályokban előírtak szerinti működtetéséről. A megfigyelt területek jellemzően a városi játszóterek, parkok, sportlétesítmények, közutak keresztezései.

A bűnügyi szempontból frekvenciált helyek lefedettsége érdekében az önkormányzat együttműködött a Mátészalkai Rendőrkapitánysággal. E program helyességét a közrend-közbiztonságra gyakorolt pozitív hatását jól igazolja, hogy számos bűncselekmény, illetve szabálysértés elkövetőjét sikerült beazonosítani.

A közúti közlekedés mellett a másik fontos tényező a közterületek biztonságának megőrzése, javítása. A közbiztonsági helyzetet bemutató alponban a rendőrség közbiztonság érdekében végzett tevékenységét, az ellenőrzésben együttműködő partnereket.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság a közlekedési balesetek elkerülését segítő tanácsokat tesz közzé rendszeresen az önkormányzat honlapján. Emellett a gyalogos és kerékpáros közlekedés, illetve baleset-megelőzés témakörben rendszeresen tartanak előadásokat a város általános és középiskolaiban.

Feladatok:

- a 49. számú főútvonalon a közlekedési lámpák összehangolása, ezáltal gyorsítva a városon áthaladó átmenő forgalmat,
- körforgalom kialakítása a város több kereszteződésében,
- a környező településeket összekötő kerékpárút hálózat további fejlesztése, belterületi kerékpárutak építése
- térfigyelő kamerarendszer fejlesztése,
- a fokozott ellenőrzések lebonyolításában a közterület-felügyelet és a polgárőrségek bevonása
- baleset-megelőzési tevékenység propagálása minél szélesebb körben,
- a gyerekek szabályos és biztonságos közlekedésre nevelése már óvodás korban (Biztonságos óvoda programban való részvétel ösztönzése, KRESZ parkkal beoltott játszótér kialakítása.)

3.3.2 Gyermek és fiatalkorúak védelme

A társadalom szempontjából kiemelkedő jelentőségű a jövő generációjának tudatos nevelése. Ebben a korban a gyerekek és fiatalok szemléletének változásában jelentős szerepet töltenek be a pedagógusok és a speciális szolgáltatások szakemberei, akik ebben az életkorban képesek pozitív irányba befolyásolni a fiatalok gondolkodásmódját.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság szervezetében többen végeznek bűnmegelőzési tevékenységet, illetve 1 fő hivatásos kinevezésével prevenciótiszt működik a kapitányságon. A bűn- és baleset-megelőzési programjaikba minden általános és középiskolát bevonnak.

Mátészalkán működik az OVIZSARU, illetve a DADA program. Az OVIZSARU program óvodáskorú gyermekek bűnmegelőzési programja. Az óvodáskorú gyermekek fokozottan ki vannak téve kisebb-nagyobb baleseteknek. Életkori sajátosságuk a játékoság és kíváncsiság, de még nincs elég tapasztalatuk, így sokszor nem ismerik fel a veszélyt sem, és nem is tudnak megfelelően viselkedni. Ennek a programnak a célja a gyermekek védelme – gyermekek sérelmére elkövetett – bűnözéssel szemben.

A DADA program célja: megelőzni, hogy a gyerekek és a fiatalok bűncselekmények áldozataivá vagy elkövetőivé váljanak. A foglalkozások középpontjában a személyiség, a helyzetfelismerő- és az ítélőképesség fejlesztése áll. Fontos, hogy a gyerek tudjon különbséget tenni a jó és rossz között. Tisztában legyen azzal, mi a számít bűncselekménynek.

Az Ellenszer program a DADA program középiskolásoknak szóló változata, célirányosan a 16-17 éves korosztály számára jött létre. Sajnos sok fiatal válik áldozattá, vagy elkövetővé, ezért a rendőrség egy káros hatások ellen felkészítő programsorozatot indított útjára, ahol az oktatók a gyerekekkel együtt keresik a megoldásokat a problémákra. A két fő kihívást az erőszak és az kábítószer jelenti, ezek ellen kell hatásos védekező mechanizmusokat elsajátítani. Az Ellenszer oktatás jelenleg szünetel.

A középiskolákban iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tanóra keretében igény szerint tart bűnmegelőzési előadásokat.

A városban is zajlik az iskola rendőre rendőrségi program. A helyi rendőri szervek a tanév megkezdése előtt valamennyi frekvenciált helyen lévő oktatási intézmény közvetlen

környezetének közbiztonsági, közlekedési és bűnügyi helyzetét áttekintetik és elemezik. Szeptemberben – a napi oktatás kezdetének és befejezésének időszakában – a rendőrség és a polgárőrség azon általános iskolák környékén, ahol ez közlekedésbiztonsági szempontból indokolt, kiemelt rendőri jelenlétet biztosít. A két szervezet demonstratív jelenléttel kívánja elősegíteni a gyermekek biztonságos közlekedését, fokozott figyelmet fordítva a gépjárművezetők jogkövető magatartására, különösen a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek megközelítésére, továbbá a biztonsági öv és a gyermekülés használatára.

A rendőrség évente rendez előadássorozatot „Drogok tükrében” elnevezéssel, mely előadások elsősorban a fiatal felnőtt korosztály részére kerülnek megrendezésre. A fiatalok körében nagy figyelmet fordítanak a bódító hatású anyagok terjedésének a megakadályozására.

Iskolai előadásokat tartanak a közel 20 témakörben, mint például: általános bűnmegelőzés, baleset-megelőzés, áldozatvédelem, kábítószer fogyasztás, nők elleni erőszak, internet. A Mátészalkán folyó rendészeti oktatásban oktatási óraadóként is részt vesznek a rendőrség munkatársai.

A Család és Gyermejjóléti Központ speciális szolgáltatásai közé tartozik az utcai szociális munka, melynek keretében heti egy alkalommal a központ munkatársai az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken terepszemlét tartottak az utcán, illetve szórakozóhelyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. 2018 szeptemberétől a központ biztosítja az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet. Ennek keretében az óvodai és iskolai szociális segítő prevenciók előadásokat tart különböző témakörökben a gyerekeknek.

Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” elnevezésű projekt keretében megvalósuló „Tudatosabb életért” programelemében prevenciók programok kerülnek megszervezésre (pl. önvédelem, bűnmegelőzés, helyes döntések stb.)

A Család és Gyermejjóléti Szolgálat jelzőrendszert működtet. A Szolgálat igyekszik a jelzőrendszeri közös munkába minden jelzőrendszeri tagot bevonni. A Szolgálat célja, hogy szorosabb együttműködést alakítson ki a jelzőrendszeri tagokkal. Ezt a célt segítheti elő fenti projekt „Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése” programja is.

2005 óta van hagyománya a Család- és Gyermejjóléti Szolgálatnak a rendőrséggel közös éjszakai, majd 2009-től a nappali razziáknak.

Feladatok

- a DADA, az Ovizsaru és az Ellenszer program működtetése
- Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési előadások szervezése az általános és középiskolákban,
- A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat Rendőrséggel közösen tartott razziáit gyakoribbá kell tenni,
- Előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását, a bűnözéssel, az áldozattá válással kapcsolatban előadások kell szervezni
- Megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző városi rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos programokat.
- A jelzőrendszeri tagok szorosabb együttműködésének ösztönzése
- A szabadidő (különösen nyári szünetben) hasznos eltöltéséhez lehetőségek biztosítása (nyári táborok, sportolási lehetőségek)

3.3.3 Áldozattá válás megelőzése, időskorúak veszélyeztetettsége

Az áldozattá válás gyakorlatilag minden társadalmi réteget érinthet. A gyermekek és a fiatalok életkoruknál fogva könnyen válhatnak bűncselekmények áldozataivá. Kiemelt feladat az időskorúak védelme. Jellemző az idősebb korosztályra, hogy gyanútlan az idegenekkel szemben. A 60 évesnél idősebb, egyedül élők, a magukról gondoskodni nem képes személyek áldozattá válási esélye életkoruk, egészségi állapotuk miatt sokkal nagyobb a társadalom egyéb csoportjainál.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság az önkormányzat honlapján tájékoztató anyagokat tesz közzé az időseknek az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatos tanácsokról, az „unokázós csalásról”. A kapitányság és Mátészalka városa minden évben megrendezi az áldozatvédelmi világnap alkalmából bűnmegelőzési programját. Ezen alkalmakkor nemcsak általános áldozatvédelmi előadásokra kerül sor, hanem a speciális témákat is feldolgozzák.

Feladatok:

- felvilágosító előadások szervezésével felhívni a figyelmet a bűnözési technikákra, azokra a hibákra, amelyet a potenciális áldozatok elkövetnek és azokat a bűnelkövetők kihasználják,
- nyugdíjas klubok részére figyelemfelhívó eladások szervezése, ahol az idősek az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatos tanácsokat kapnak,
- a civil szervezetek bevonása a felvilágosító munkába

3.3.4 Családok belüli erőszak megelőzése

A családi élet nagyrészt a falakon belül zajlik, ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy a megfelelő szakemberek fel tudják tárni az élethelyzetekből eredő problémákat, mindazokat a veszélyeket, amelyek a családon belüli erőszak kialakításához vezethetnek. E tekintetben is kiemelt szerepe van az információnak. A területen dolgozó szakembereknek a védőnőtől, a házi orvosokon át a pedagógusig, beleértve a szociális és gyermekvédelmi szakembereket is kellő, naprakész információval kell, hogy rendelkezzenek a családok helyzetéről, hogy időben meg tudják tenni a szükséges lépéseket.

Feladatok:

- a kiépített jelzőrendszer hatékony tovább működtetése,
- fokozottan figyelemmel kísérni szakemberek bevonásával a hátrányos helyzetű családok életvitelét,
- a kialakult szoros együttműködés fenntartása a rendőrséggel, a szociális területen dolgozó szakemberekkel, pedagógusokkal,
- elérni, hogy a családon belüli erőszak ne maradjon családon belül.

4. Együttműködés, partnerség

4.1 A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben együttműködő helyi erők

A bűnmegelőzés területén a rendőrség fontos szerepet tölt be. A rendőrség alapfeladatai ellátása révén hiteles, pontos képet ad a bűnözés mennyiségi és minőségi jellemzőiről, összetételéről, alakulásáról. A Mátészalkai Rendőrkapitányság a város közrendvédelmi mutatóit folyamatosan értékeli, elemzi.

A nevelési-oktatási intézmények dolgozói is kiemelkedő szerepet töltenek be a bűnmegelőzésben. Az óvónők, tanárok, iskolaorvosok, iskolavédőnők, gyermekvédelmi felelősök nemcsak a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaiként, hanem mint a nevelés, egészségfejlesztés és –megőrzés, a bűnmegelőzési információk közvetítői vesznek részt a prevencióban.

A gyermekvédelmi intézményrendszer, azon belül a család- és gyermekjóléti szolgálatok és a központ a gyermekek érdekét védő speciális személyes szolgáltatást nyújtanak, amelynek célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésnek elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.

A szolgálatok és a központ a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtanak szolgáltatást.

Az egészségügyi ellátórendszer tagjai: a védőnői szolgálat, a házi orvosok, házi gyermekorvosok fontos szerepet töltenek be a veszélyeztetettség észlelésében, a jelzőrendszer működtetésében.

A kormányhivatalok illetékes szervezeti egységei ellátják a pártfogói felügyelői feladatokat, az áldozatok segítségét és a jogi segítségnyújtást.

A polgárőr-egyesületek közreműködnek a helyi közrend és közbiztonság védelmében, a bűnmegelőzésben.

A kulturális intézmények, civil szervezetek a prevencióban töltenek be fontos szerepet azzal, hogy számos olyan programot szerveznek, amelyek különösen a kallódó, csellengő fiatalok számára biztosítják a szabadidő hasznos időtöltését.

A sport nagyszerű lehetőség a bűnmegelőzésben mind közösségformáló ereje, a hasznos szabadidő-eltöltés, mind személyiségformáló hatása miatt.

A családok, főképpen a szülők feladata a nevelés, a védelmi és önvédelmi funkciók kialakítása, a szociális kompetenciák fejlesztése, a probléma- és konfliktusmegoldó képességek kialakítása. Az egyén maga tehet a legtöbbet biztonsága érdekében.

4.2 Együttműködés, partnerség

A Mátészalkai Rendőrkapitányság évente beszámol a képviselő-testületnek az előző évi tevékenységéről, Mátészalka város közbiztonsági helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság partnerként vesz részt a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósításában, a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság folyamatos részt vesz a város közlekedési rendjének alakításában, ezzel is segítve az önkormányzatot.

A rendőrséggel való együttműködés során a közterület-felügyelők több alkalommal részt vesznek a rendőrkapitányság által szervezett akciókban. Az akciók célja az ifjúságvédelem, valamint az egyes vendéglátó egységek szabályszerű működésének ellenőrzése, a közterületek folyamatos ellenőrzése. Az együttműködés során az is gyakorlattá vált, hogy vendéglátóhelyeken és környékükön, hétvégén, éjszaka közös ellenőrzést tartanak. A város közlekedésrendjének biztosításán túl egyéb rendészeti tevékenységben is megnyilvánul az együttműködés, mint pl. a MÁV állomás környékén a közrend, közbiztonság fenntartása.

A közterület-felügyelők a polgárőrség tagjaival leggyakrabban a különféle városi rendezvények rendjének biztosítása során működnek együtt.

A Rendőrkapitányság jó munkakapcsolatot tart fenn az illetékességi területén működő polgárőr szervezetekkel. Az információcserén túl a közös járőrszolgálat is része a kapcsolattartásnak, ezáltal hatékonyan tudnak bekapcsolódni a jogellenes cselekmények megelőzésébe és felderítésébe. A Mátészalkai székhelyű Mátészalka Városi Közlekedési Polgárőrség, Rend-Team Mátészalkai Polgárőr Egyesület a Rendőrség munkáját számos sport és kulturális rendezvény biztosításában, közlekedési balesetek helyszínén, kerékpáros iskola kupák, országos és helyi szinten elrendelt fokozott ellenőrzések végrehajtásában segítette.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság az illetékességi területén több alkalommal Járási Közbiztonsági Érdekegyeztető Fórumokat tartott, ahol a térség közbiztonsági helyzetének megtárgyalására került sor. Ezeken a megbeszéléseken jellemzően a polgármesterek, társhatóságok vezetői, polgárőrség vezetői, közterület-felügyelők vettek részt. A Fórumokon a térség komplex közbiztonsági helyzete került bemutatásra, megoldási javaslatokat vártak és vitattak meg.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság rendszeresen részt vesz a városban zajló kulturális, illetve szórakoztató jellegű rendezvények biztosításában. A városban augusztus végén megrendezésre kerülő „Fényes Napok” rendezvénysorozat, jelentős rendőri erőt igényel.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2005 májusában indította Városi Rendőrkapitánysággal közös programját, melynek célja, hogy városunk ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és a viselkedés követőjévé tenni. A „razzia” során a családgondozók a rendőrökkel együtt végigjárják a város szórakozóhelyeit este 10 órától hajnal 1 óráig, ahol próbálják megtalálni azokat a fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószert fogyasztanak. Az éjszakai ellenőrzéseket lehetőségeik alapján nappali időszakokra is kiterjesztik. Az ellenőrzésekbe a közterület-felügyelet is bekapcsolódik.

Mátészalka Város Önkormányzata segíti a városban működő két polgárőr szervezet, a REND-TEAM Mátészalkai Polgárőr Egyesület és a Mátészalka Városi Közlekedési Polgárőrség működését, évente pénzbeli támogatást nyújt a részükre. Az együttműködés jegyében a polgárőr szervezetek részt vesznek a városi rendezvények biztosításában. Az önkormányzat a polgárőrszervezet kezdeményezéseit pályázatuk, kérelmük alapján a költségvetésben elkülönített keret terhére (sport, civil keret) is támogatja.

4.3 A közbiztonságért dolgozók elismerése

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a város közbiztonságának biztosításában fontos feladatot ellátó szervezetek dolgozói erkölcsi elismerésére is, ezért 2019-ben új kitüntető cím adományozásának bevezetéséről döntött. A „Mátészalka Közbiztonságáért” kitüntető cím adományozható annak a személynek vagy szervezetnek, aki Mátészalka város lakosságának

közbiztonsága érdekében hosszabb időn át végzi áldozatkész és felelősségteljes katasztrófavédelmi, hivatásos tűzoltói, rendőri, polgárőri, közterület-felügyelői területen tevékenységét. A kitüntető címekre bármely természetes vagy jogi személy tehet javaslatot. Az erkölcsi elismerésen túl a díjjal pénzjutalom is. Évente legfeljebb 2 kitüntető cím adományozható.

5. A koncepció megvalósításának elősegítése

A képviselő-testület évente megtárgyalja és értékeli a város közbiztonsági helyzetét, a közbiztonság javítását és erősítését célzó törekvések érvényesülését, valamint a bűnmegelőzés sajátosságait és feladatait.

Az önkormányzat támogatja a rendőrséget, a polgárőr szervezeteket és a helyi civil szervezeteket. Az önkormányzat lehetősége szerint a költségvetés tervezésénél forrásokat különít el.

Az önkormányzat együttműködik a rendőrséggel a város közlekedés rendjének alakításában.

Az önkormányzatnak teret kell biztosítania (rendezvények, helyi újság, honlap, városi televízió) a különböző prevenciók, felvilágosító tájékoztatóknak, előadásoknak, programoknak.

Ezen túlmenően pályázatok benyújtásával, külső szponzorok, vállalkozások bevonásával kell feltárni az újabb forráslehetőségeket.

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 2606-1/2020.

Előterjesztés Mátészalka Város 2020-2024. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési
Koncepciójának jóváhagyásáról

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző
Imre Miklósné intézményi referens

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

Előterjesztést ellenőrizte:

Ellenőrzés időpontja: 2020. május 19.

Előterjesztést jóváhagyta:

2020. május 19.